

KDV İADE İŞLEMLERİNDE YÜKLENİLEN KDV LİSTESİNİN OLUŞTURULMASI

*CREATING THE LIST OF BORNE VATS OF
THE VAT REFUND PROCESSES*

Ümman CERİT^(*)

ÖZ

Katma değer vergisi iade işlemleri, 2010 yılı başından itibaren iade ile ilgili verilmesi gereken listelerin elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmesi ile Gelir İdaresi Başkanlığınca listelerdeki verilerin analizi sonucunda oluşturulan katma değer vergisi iadesi tasdik raporuna göre yerine getirilmektedir. İadesi talep edilen vergi, yüklenilen KDV listesinde, belge bazında iade kapsamında işlemin bünyesine giren KDV'yi içerecek şekilde listelenmektedir. Yüklenilen KDV listesinin oluşturulmasında gerek içerik, gerekse şekil olarak uyulması gereken kurallar bulunmaktadır. Yüklenilen KDV listesi sistem tarafından sorgulanmaktadır. Bu nedenle yüklenilen KDV listesinin gerçeğe uygun ve belirlenmiş kurallar çerçevesinde oluşturulması hem iade talep eden mükellefin, hem de vergi dairesinin işini kolaylaştıracak, daha kısa sürede, doğru KDV iadesi yapılmış olacaktır.

Anahtar kelimeler: Yüklenilen KDV listesi, iade üst sınırı, indirimi oranda KDV iadesi

ABSTRACT

The VAT refund processes have been carried out according to the necessary VAT lists submitted to the Revenue Administration electronically since the very beginning of 2010 and the VAT acknowledgement reports written by analysing data on these lists. The tax that is claimed is listed in the list of borne VATs by involving the VATs that exist on each document. There are certain rules regarding the creation of the list of borne VATs from both content and form aspects. Each list of borne VATs is examined by the administration's system. Therefore, creating accurate list in accordance with predefined

^(*) Vergi Müfettişi

rules will lessen and mitigate both taxpayer's and tax office's workload, thereby enabling correct and fast refund of claimed VATs.

Key Words: List of borne VAT, upper limit of returns, VAT return at discounted rate

1- GİRİŞ

KDV tevkiyatından ve KDV Kanunu 11/c maddesi kapsamında gerçekleştirilen ihraç kayıtlı satıştan kaynaklanan KDV iade taleplerinde, iade işleminin gerçekleşmesi için gerekli belgeler arasında yüklenilen KDV listesi yer almamaktadır. KDV tevkiyatından kaynaklanan iade taleplerinde iade edilecek KDV, tevkiyat edilen KDV'yi aşmamak üzere ilgili dönem beyanı üzerinde bulunan verilere göre belirlenmektedir. İhraç kayıtlı satıştan kaynaklanan iade taleplerinde ise, ihraç kaydı ile teslimine isabet eden ve faturada gösterilen ancak teslimi yapan tarafından tahsil edilmemekle birlikte beyana yansıtılan KDV, ihracatın öngörülen şartlarda gerçekleşmesi ve teslim mevzuatta yer alan hükümler çerçevesinde yapılmış olması halinde mükelleflere iade edilmekte veya tecil terkin işlemi uygulanmaktadır. İhraç kayıtlı teslimden kaynaklanan KDV iade taleplerinde de iade işleminin gerçekleşmesi için yüklenilen KDV listesi zorunlu belgelerden sayılmamıştır.

Yukarıda belirtilenler haricinde; KDV iadesinde rakamsal olarak büyük paya sahip KDV Kanunu 11/ a maddesi kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemlerinden kaynaklanan iade talebi, KDV Kanunu 13. 14. ve 15. maddesinde belirtilen tam istisnaya dayalı iade talepleri - teşvikli yatırım malı satışı, uluslararası taşımacılık istisnası gibi - ve KDV Kanunu 29. maddesinin verdiği yetki ile iade işlemi kapsamına alınan indirimli orandan kaynaklanan KDV iade taleplerinde iade işleminin gerçekleştirilmesinde yüklenilen KDV listesi hazırlanması zorunluluğu bulunmaktadır.

Yüklenilen KDV listesi sunulması zorunluluğu bulunan KDV iade işlemlerinde temel unsur, iade kapsamına giren işlemin bünyesine giren Katma Değer Vergisinin iade edilmesi olarak benimsenmiştir. İade işleminin gerçekleşmesi için, bünyeye giren KDV'nin belge bazında listelendiği Yüklenilen KDV listesinin¹, iade talep eden mükellef tarafından elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir. İade edilebilecek azami KDV tutarı, listede belirtilen bünyeye giren KDV'nin toplamı olmaktadır.

Bu nedenle KDV iade işlemlerinde bünyeye giren KDV / yüklenilen KDV'nin hesabı önem arz etmektedir. Bu makalede, yüklenilen KDV listesinin oluşturulmasında bünyeye giren KDV, Amortisman Tabii İktisadi Kıymete (ATİK) ait KDV'nin iade hesabına dâhil edilmesindeki esaslar, iade üst sınırı, bünyeye giren KDV'nin önceki dönemde indirimle giderilmiş olması durumu gibi konulara değinilerek (53 no.lu KDV Sirküleri sonrasında 2010 yılı birinci ayından itibaren elektronik ortamda gönderilme zorunluluğu bulunan) yüklenilen KDV listesinin EXCEL tablosu şeklinde hazırlanması ile ilgili detaylar ve liste ile ilgili sistem tarafından yapılan sorgulamalar ele alınmıştır.

Yapılan çalışmada 3065 Sayılı KDV Kanunu ilgili maddeleri, yürürlükteki KDV Genel Tebliği ve

¹ 53 no.lu KDV Sirküleri

KDV Sirküleri ile vergi idaresinin görüşünü yansıtmayı bakımından KDV İadesi Tebliğ Taslağında² yapılan açıklamalar esas alınmıştır.

2- GENEL OLARAK YÜKLENİLEN KDV LİSTESİ

Yüklenilen KDV listesi ana hatları ile;

- İade hakkı doğuran işlemin doğrudan girdisini oluşturan mal ve hizmetler,
- İşlemin gerçekleştiği dönem genel imal ve genel idare giderlerinden verilecek pay,
- ATİK' e ilişkin verilecek paydan oluşur.

2.1- Bünyeye Giren KDV

a) Yüklenilen KDV listesindeki belgeler o dönemde iade hakkı doğuran işlemin bünyesine giren harcamalardan oluşmalıdır.

Örnek 1: Yapılmakta olan inşaatlar ile ilgili harcamalar, gerek indirimli oranda, gerekse istisna kapsamında teslimden kaynaklanan iade talebinde, yüklenilen KDV listesine alınarak KDV iadesine konu edilemez.

Örnek 2: Uluslararası taşımacılıktan kaynaklanan iade taleplerinde araç alımına ait KDV'nin, aracın fiilen kullanıldığı dönemde KDV iadesine konu edilmesi gerekmektedir. Araç 2014 yılı Ocak ayında alınmış ancak yurt dışına ilk kez 2014 yılı Mart ayında çıkmış ise Mart ayı ile ilgili yüklenilen KDV listesinde - iade üst sınırı aşılmamak kaydıyla - araca ait ATİK KDV yer alabilir.

b) Yüklenilen KDV listesinde bulunan ATİK KDV'nin, İade hakkı doğuran işlem ile ilgili olması gerekir.

ATİK KDV koşulsuz olarak iade hesabına alınmamaktadır. Amortismanına tabi iktisadi kıymetin aktifte yer alması veya alış faturasındaki KDV'nin indirimine konu edilmesi, KDV iade hesabına dâhil edilmesini gerektirmez. Örneğin indirimli orandan kaynaklanan KDV iade talebinde, indirimli oranda teslim ile ilgisi bulunmayan ve aktifte yer alan gayrimenkule ait KDV, yüklenilen KDV listesine alınmayacak ve iade hesabına dâhil edilmeyecektir.³

c) İade talep edilen dönemde iade hakkı doğuran işlem dışında teslim olması durumunda bu döneme ait indirilecek KDV den genel oranda teslim pay verilmelidir.

İndirimli oranda teslim ile genel oranda teslim veya istisna kapsamında işlem yapılması durumunda, bu döneme ait indirimlerden genel oranda teslim, istisna kapsamında satışa ve dönem sonu stokuna pay verilerek yüklenilen KDV listesi oluşturulmalıdır.

Örneğin indirimli oranda konut tesliminden dolayı iade talebinde bulunan mükellefin yüklenilen KDV listesini oluştururken genel oranda – işyeri veya 150 metrekare üstü konut teslimine ait - yüklenilen KDV'nin iadeye konu edilmemesi gerekir. KDV'li girdilere ait faturalar listeye alınırken, genel oranda teslim isabet eden KDV, bünyeye giren KDV tutarına dâhil edilmeyecektir.

² İade Hakkı Doğuran İstisnalar ile Bu İşlemlerden Doğan Katma Değer Vergisinin İade Edilmesine Yönelik GİB internet sitesine 17.04.2013 tarihinde eklenen Katma Değer Vergisi Genel Tebliğ Taslağı

³ 119 no.lu KDV Genel Tebliği 3.3. Bölümü "Amortismanına tabi iktisadi kıymetler nedeniyle yüklenilen vergilerden, söz konusu iktisadi kıymetlerin indirimli orana tabi işlemlerde kullanılması kaydıyla, iade hesabına pay verilmesi mümkündür."

Genel gidere ait belgelerin yüklenilen KDV listesine alınmasında da iade kapsamındaki işlem bedeline isabet eden tutar bünyeye giren KDV olarak alınmalıdır. Örneğin ihracat istisnasından dolayı iade talebi bulunan imalatçı bir mükellefin, iade talep edilen dönemde yurt içi tesliminin de bulunması halinde elektrik giderine ait KDV den hâsılat içindeki oranına göre bünyeye giren KDV hesaplanacaktır.

2.2- Sonradan Alınan Belgeler

İndirimli oranda teslim ile ilgili (ciro primum gibi) sonradan alınan belgelerin: ilgili takvim yılı aşmamak, deftere kaydedilmek ve YMM Raporunda bahsedilmek şartıyla iadeye konu edilmesi mümkündür. Takvim yılı aşıldığında söz konusu belge iade hesabına dâhil edilemez.⁴

KDV iade işlemlerinde YMM KDV iadesi tasdik işlemi bedeline ait faturaların, yüklenilen KDV listesine alınmasında da dönem kayması olmaktadır. Nitekim KDV iade işlemi tamamlandıktan sonra bedel fatura edildiğinden, yüklenilen KDV listesine alınan bu mahiyetteki faturalar iade talep edilen dönem tarihini taşımakla birlikte, içerik olarak önceki dönemlerde sunulan Yeminli Mali Müşavirlik hizmet bedelini oluşturmaktadır. Bu nedenle, önceki dönemlerde sunulan hizmet ile ilgili faturaların, hizmetin sunulduğu dönem ile ilgili olmayan dönemde KDV iadesine konu edilmesi “bünyeye giren KDV” mantığı ile uyumsuzdur.

2.3- İndirimli Oranda Konut Tesliminde İade Hesabına Dâhil Edilmeyecek Harcamalar

İndirimli oranda konut tesliminde zorunlu harcamalar nedeni ile ödenen KDV iadeye dâhil edilecek, örneğin bahçe düzenlemesi, havuz, çocuk parkı için yapılan harcamalar iade hesabına alınmayacaktır. Bunun gibi ankastre ürünlere ait KDV de iadeye konu edilmeyecektir.

İndirimli oranda teslimde hesaplanan KDV'nin yüklenilen KDV'den yüksek olduğu dönemlerde aradaki fark yıllık iade talebi toplamından düşülecektir.

2.4- İade Üst Sınırı

İade üst sınırı bulunduğundan (istisna kapsamında satışlarda teslim bedelinin KDV genel oranına isabet eden kısmı, indirimli oranda teslimde teslim bedelinin % 17 veya % 10 unu aşan kısmı iade edilmeyeceğinden) yüklenilen KDV listesine ATİK'e ait KDV'den pay verirken bu hususun dikkate alınması gerekmektedir. (Aşan kısım için inceleme raporuna göre iade yapılabilir)

KDV iadelerinde iade üst sınırı bulunmaktadır. Bu sınır KDV hesaplanmadan yapılan satışlarda – ihracat, teşvikli yatırım malı satışı gibi – istisna kapsamında satışın genel KDV oranına isabet eden kısmıdır. 2010 Yılı 4. aydan itibaren KDV iade işlemlerinin dayanağını oluşturan (ve elektronik ortamda gönderilen listeler ile Gelir İdaresi Başkanlığında bulunun verilerin analiz edilmesi sureti ile oluşturulan) Katma Değer Vergisi İadesi Kontrol Raporunda **GEK:05 (Genel Esas Kontrol) Segmentinde “Azami İade Edilebilecek Tutar”** kontrolü yapılmaktadır.⁵

⁴ 119 no.lu KDV Genel Tebliği 3.4. Bölümü “İndirimli orana tabi işlemin gerçekleştiği dönem içinde veya öncesinde bu işlemle ilgili olarak yapılan mal ve hizmet alımlarına ait fatura ve benzeri belgelerin, belge düzenleme süresi içerisinde olmakla birlikte, indirimli orana tabi işlem gerçekleştiğinden sonra düzenlenmesi veya zamanında düzenlenen belgenin işlemin gerçekleştiği vergilendirme döneminden sonra temin edilmesi halinde, bu belgelerde yer alan KDV tutarları, işlemin gerçekleştiği vergilendirme dönemi iade hesabına düzeltme beyannamesi verilme suretiyle dahil edilebilecektir.”

⁵ GİB- KDV İadesi Risk Analiz Raporu Kılavuzu. (5.7.2013 Güncelleme)

Azami iade edilebilecek tutar, % 1 KDV hesaplanarak yapılan indirimli oranda teslimde teslim bedelinin (% 18- %1=) % 17'si, % 8 KDV hesaplanarak yapılan indirimli oranda teslimde ise teslim bedelinin (% 18- %8=) % 10'u olarak esas alınacaktır.

Örneğin 2014/ 2. Dönem "Uluslar Arası Taşımacılık İstisnası" nedeni ile KDV Kanununun 14 ve 32. Maddesi gereğince iade talebi bulunan ve istisna kapsamındaki teslimi 1.000.000.-TL olan mükellefin bu dönem talep edebileceği azami iade tutarı 180.000.-TL olmaktadır.

2.5- Stoklarda Yer Alan Mallar

Stoklarda yer alan mallar ile ilgili KDV iadeye konu edilemez.

Katma Değer Vergisi İade işlemlerinde iade hakkı doğuran işlemin bünyesine giren Katma Değer Vergisinin iadesi esası benimsendiğinden, stoklarda yer alan mallar ile ilgili KDV iadeye konu edilemez.

Bu durum genellikle imalatçı mükelleflerde ortaya çıkmaktadır. İmalatçılarda işçilik gibi KDV içermeyen maliyetler bulunduğundan, KDV iadesine ilişkin yüklenilen KDV listesi oluşturulurken azami iade tutarına ulaşmak için, henüz imalata alınmayan stoklarda bulunan mallara ait KDV de yüklenilen KDV listesine dahil edilebilmektedir. Veya imalatçı ihracatçının ihracat teslimi yanında yurt içi tesliminin de bulunması halinde, bünyeye giren KDV hesaplanırken yurt içi teslimine isabet eden kısım bünyeye giren KDV olarak dikkate alınabilmektedir.⁶⁶

2.6- Yüklenilen KDV Listesi ile Satış Faturası Listesi Uyumu

Yüklenilen KDV listesi ile satış faturası listesi miktar olarak uyumlu olmalıdır.

İhracatçı imalatçı ise, ihraç edilen ürünün imalatında kullanılabilecek miktarda alıma ait KDV yüklenilen listesine alınmalıdır.

İhracatçı tedarikçi ise, yüklenilen KDV listesindeki mal miktarı ile satış faturaları listesindeki mal miktarı uyumlu olmalıdır.

İade talep eden mükelleflerin elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına gönderdikleri listelerden biri de **satış faturası listesi**dir. Satış faturası listesi, iade kapsamındaki işlemin belge bazında detaylı dökümünün yapıldığı listedir.

Örneğin ihracat işleminde, ihraç edilen malın cinsi ve miktarı satış faturası listesinde yer almaktadır. Yüklenilen KDV listesi oluşturulurken, satış faturası listesindeki cins ve miktar uyumuna dikkat edilmelidir. Makine imal ederek ihraç eden mükellef, ihraç ettiği makinenin imalatında kullanılabileceği miktarda sac alımına karşılık gelen sac alışına ait KDV'yi bünyeye giren KDV olarak almalıdır. Tedarikçi ihracatçı ise, bir fatura ile 100 birim mal alınmış ancak bunun 30 birimi ihraç edilmiş ise, 30 birim alışı isabet eden KDV bünyeye giren KDV olarak dikkate alınmalıdır.

Bunun gibi indirimli oranda konut tesliminden dolayı KDV iade talebi bulunan mükellefin, indirimli oranda teslim ettiği konut ile, yüklenilen KDV listesinde bulunan hazır beton, demir vb. malzemelerin uyumlu olması gerekmektedir. 10 adet konut teslimi nedeni ile indirimli oranda iade talebi

⁶⁶ 119 no.lu KDV Genel Tebliği 3.2. Bölümü. "Stoklarda yer alan mallarla ilgili olarak yüklenilen vergilerin, gerçekleşen indirimli orana tabi işlemlere ilişkin iade hesabına dahil edilmesi mümkün değildir. Stoklarda yer alan mallar nedeniyle yüklenilen vergiler ancak, söz konusu malların satış işleminin gerçekleştirildiği vergilendirme dönemine ait iade hesabında dikkate alınabilecektir."

bulunan mükellefin yüklenilen KDV listesinde bulunan kapı, asansör vb. alıma ait bedellerin de daire sayısı ile mutabakatı sağlanmış olmalıdır.

2.7- Önceki Dönemlerde İndirime Konu Edilmiş Olma

İadesi istenen KDV önceki dönemlerde indirime konu edilmiş olmamalıdır.

Yüklenilen KDV listesine önceki dönemlere ait KDV alındığında, faturanın ait olduğu dönemden itibaren KDV beyanlarında ödeme çıkmamış olması (veya yeteri kadar devir KDV olması) gerekmektedir. Faturanın indirime konu edildiği dönemden itibaren ödenecek KDV çıkmış olması halinde, KDV indirimle yok edilmiş olacağından iadesi istenemez.

Katma Değer Vergisi iadesinde, iade kapsamındaki işlem ile ilgili indirilemeyen verginin iadesi söz konusudur. İmalatçılarda imalat süreci birkaç ayı alabilmekte veya stoklarda bulunan hammadde ile imalat yapılabilmektedir. Ancak mükelleflerin yüklenilen KDV listesine alınan fatura tarihinden itibaren KDV beyanlarında ödenecek KDV çıkmış olması durumunda, bu durum iade kapsamındaki işlem ile ilgili söz konusu KDV'nin önceki dönemlerde indirim yolu ile giderildiği anlamına gelmektedir.

Örnek: A Mükellefi 2014/2. Döneme ait ihracat istisnasından kaynaklanan 200.000.-TL KDV iade talebinde bulunmuştur. Yüklenilen KDV listesinde bulunan bünyeye giren KDV'nin dönemler itibarı ile dağılımı ile, ilgili dönemler KDV beyanında ödenecek/ devreden KDV bilgileri aşağıda alınmıştır.

DÖNEMİ	YÜKLENİLEN KDV LİSTESİNE ALINAN BÜNYEYE GİREN KDV TUTARI	KDV BEYANI ÖDENECEK KDV	KDV BEYANI SONRAKİ DÖNEME DEVREDEN KDV
2013/10	40.000	0	160.000
2013/11	50.000	0	90.000
2013/12	15.000	0	90.000
2014/ 01	45.000	20.000	0
2014/02	50.000	0	35.000
TOPLAM	200.000		

İade talep eden mükellefin 2014/ 1. Dönem KDV beyanında ödenecek KDV çıktığından, 2014/ 1. Dönem ve önceki dönemler ile ilgili yüklenilen KDV listesine alınan tutarlar indirim ile yok edilmiş olmaktadır. Bu nedenle bünyeye giren KDV'nin iade hesabına alınabilecek kısmı 50.000.-TL olmaktadır. Diğer bir deyişle azami iade tutarı 50.000.-TL dir.

3- YÜKLENİLEN KDV LİSTESİNİN EXCEL DOSYASI OLARAK OLUŞTURULMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

3.1- Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından İnternet Ortamında Yapılan Açıklamalar

Yüklenilen KDV listesine her bir belgenin tek tek girilmesi esas olup Gelir İdaresi Başkanlığının yayınlamış olduğu örnek liste ile listenin hazırlanmasına yönelik açıklamalar aşağıda alınmıştır. ⁷

⁷ GİB İnternet Vergi Dairesi

YÜKLENİLEN KDV LİSTESİ												
Sıra No	1 No'lu Sütun	2 No'lu Sütun	3 No'lu Sütun	4 No'lu Sütun	5 No'lu Sütun	6 No'lu Sütun	7 No'lu Sütun	8 No'lu Sütun	9 No'lu Sütun	10 No'lu Sütun	11 No'lu Sütun	12 No'lu Sütun
	Alış Faturasının Tarihi	Alış Faturasının Serisi	Alış Faturasının Sıra No'su	Satıcının Adı-Soyadı / Ünvanı	Satıcının Vergi Kimlik Numarası / TC Kimlik Numarası	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Cinsi	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı	Alış Faturasının KDV Hariç Tutarı	Alış Faturasının KDV'si	Bünyeye Giren Mail ve/veya Hizmetin KDV'si	GGB Tescil No'su (Alış İthalat İse)	Belgele İlişkin İfade Hakkı Doğuran İşlem Türü
1	02.01.2011	B	654233	ANT AMBALAJ A.Ş.	0021056315	AMBALAJ	40 ADET	3.000,00	540,00	540,00	09678000IM202320	301
2	08.01.2011	J	29998	CENTERAL ELEKT CO.	1111111111	TRAFO MALZ	4303 KG	32.360,91	5.824,96	5.824,96	00767807IM540055	301
3	09.01.2011		303455	POVER MACHINE CO.	1111111111	TRAFO MALZ	2910,88 KG	20.507,73	3.691,39	3.691,39		301
4	09.01.2011	A	20096	BAŞKENT ELEK. A.Ş.	8790013112	ELEKTRİK	AYLIK	7.738,87	1.393,00	1.393,00		301
5	15.01.2011	A	456	ASIR ULAŞTIRMA A.Ş.	0521502500	ŞEHİR İÇİ N.	6 SEFER	920,00	165,60	165,60		301
6	21.01.2011	A	980701	BERRAK M. LTD ŞTİ.	2502501200	TERMINAL	26 ADET	1.040,00	187,20	187,20		301
7	21.01.2011	A	980713	BERRAK M. LTD ŞTİ.	2502501200	KUTU, KABLO	2 ADET, 15 M.	1.190,00	214,20	214,20		301
8	21.01.2011	B	41	ELEKTRO LTD. ŞTİ.	6555212221	BAĞ KABLOSU	12 METRE	412,37	74,23	74,23		301
9	23.01.2011	A	6523	AKAY MAK. LTD. ŞTİ.	6652221036	VAKUM SENS	100 ADET	100.000,00	18.000,00	9.000,00		301
10	23.01.2011	A5	989305	CEREN MAK. LTD.ŞTİ.	3253251230	KALIP	1 ADET	3.500,00	630,00	630,00		301
11	24.01.2011		122	AYDEM BİLLÜRİYE	25552122321	M. EŞYA	12 ADET	50,00	9,00	9,00		301
12	29.01.2011		532521	ASMAZ BÜFE	52344444478	MUH. İÇECEK	15 ADET	12,00	0,96	0,96		301
13							ATIK			5.200,00		301
14							GİDER			4.700,00		301
									TOPLAM	31.630,54		

"Mükelleflerin Yüklenilen KDV Listesini her satıra bir belge gelecek şekilde girmeleri esastır. Her belgenin –had sınırlaması olmaksızın- girilmesi gerekmektedir. Yukarıdaki tabloda belgelerin girişine ilişkin örnek uygulama verilmiştir.

- 1 No'lu Sütun: Bu sütuna alış faturasının tarihi GG.AA.YYYY (gün/ay/yıl) formatında yazılmalıdır.
- 2 No'lu Sütun: Bu sütuna alış faturasının serisi girilmelidir.
- 3 No'lu Sütun: Bu sütuna alış faturasının sıra no'su girilmelidir.
- 4 No'lu Sütun: Bu sütuna alış faturasını düzenleyen satıcının adı-soyadı/ünvanı girilmelidir.

ÖNEMLİ NOT : Alışların bir ithalat olması halinde 1, 2, 3 ve 4 No'lu sütunlara –yurtdışındaki veya serbest bölgedeki satıcı tarafından firmanıza düzenlenen- ithalat faturasının bilgileri girilmelidir. Bazı ithalat faturalarında "faturanın serisi" bilgisi bulunmayabilmektedir. Bu durumda 2 No'lu sütun boş bırakılacaktır. Yukarıdaki tablonun 2. Ve 3. Satırlarında ithalat faturalarının dökümüne ilişkin örnekler bulunmaktadır.

- 5 No'lu Sütun: Bu sütuna satıcı tüzel kişi/ortaklık ise vergi kimlik numarası; satıcı gerçek kişi ise TC kimlik numarası girilmelidir. Eğer satıcı yurtdışında veya serbest bölgede ise (yani alış ithalat ise) bu durumda 5 No'lu Sütuna vergi kimlik numarası olarak "1111111111" yazılır. Yukarıdaki tablonun 2. Ve 3. Satırlarında ithalat faturalarının girişine ilişkin örnekler bulunmaktadır.

ÖNEMLİ NOT : Mal / hizmet, mükellefiyeti bulunmayan bir gerçek kişiden alınarak hesaplanan KDV'si alım yapan mükellefçe sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenmişse; bu durumda "Satıcının Vergi Kimlik Numarası / TC Kimlik Numarası" sütununa (İnternet Vergi Dairesi, mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişilerin TC Kimlik Numaralarının girişine izin vermediğinden) "1111111111" yazılmalıdır. Bu şekilde girişi yapılan belgelerin alım yapan mükellefe ait 2 no.lu KDV beyannamesi ile uyumunun kontrol edileceği tabiidir.

- **6 No'lu Sütun:** Bu sütuna alınan mal/hizmetin cinsi yazılmalıdır. Girişi yapılacak alış faturası ile birden fazla mal/hizmet alındı ise bu sütuna –çok genel olmamak kaydıyla- ana başlıklar halinde virgülle ayırarak alınan malların/hizmetlerin cinsleri yazılır ve yine bu sütunda girilen sırada “Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı” sütunu (7 No'lu sütun) virgülle ayırarak girilir.
- **7 No'lu Sütun:** Bu sütuna alınan mal/hizmetin miktarı yazılmalıdır. Bu alan harf ve rakamlardan oluşabilir.
- **8 No'lu Sütun:** Bu sütuna alış faturasının KDV hariç tutarı TL cinsinden yazılmalıdır. Bu sütun rakamlardan oluşmalıdır. Alış faturası ile farklı KDV oranlarına tâbi mallar/hizmetler alındı ise farklı oranlara tâbi malların KDV hariç tutarlarının toplamı bu alana girilmelidir. Örneğin A malı 100 TL ve teslimi %8'lik KDV'ye tâbi, B malı 200 TL ve teslimi %18'lik KDV'ye tâbi, bu iki mal tek fatura ile alındısı ise bu belgeye ilişkin toplam KDV hariç tutar (100 + 200 =) 300 TL olup bu sütuna 300,00 tutarı girilmelidir.
- **9 No'lu Sütun:** Bu sütuna alış faturasının KDV'si TL cinsinden yazılmalıdır. Bu alan rakamlardan oluşmalıdır. Alış faturası ile farklı KDV oranlarına tâbi mallar/hizmetler alındı ise farklı oranlara göre hesaplanan KDV'ler toplanıp belgedeki toplam KDV tutarı bu sütuna girilmelidir. Örneğin A malı 100 TL ve teslimi %8'lik KDV'ye tâbi, B malı 200 TL ve teslimi %18'lik KDV'ye tâbi, bu iki mal tek fatura ile alındısı ise bu belgeye ilişkin toplam KDV tutarı $(100 \times \%8) + (200 \times \%18) = 44$ TL olup bu sütuna 44,00 tutarı girilmelidir. Satıcı yurtdışında veya serbest bölgede ise (yani alış ithalat ise) bu durumda 9 No'lu sütuna (faturada KDV olmayacağı için) alışa ilişkin gümrük makbuzunda gösterilen ve mükellefçe indirim konusu yapılan KDV tutarı kaydedilmelidir. Eğer gümrük giriş beyannamesinin bulunmadığı (dolayısıyla gümrük makbuzunun da olmadığı) bir hizmet ithali durumu söz konusu ise, bu takdirde 9 No'lu sütuna 2 No'lu KDV beyannamesi ile beyan edilen ve aynı dönemde indirim konusu yapılan KDV tutarı kaydedilmelidir.
- **10 No'lu Sütun:** Bu sütuna alış faturasındaki KDV'nin ihraç edilen malın bünyesine giren tutarı yazılmalıdır. Alış faturasındaki mal/hizmetin tamamı iade istenilen dönemde ihraç edilen malın bünyesine girdi ise (veya ihraç konusu edildi ise) bu sütun 9 No'lu sütun ile aynı olacaktır. Ancak alış faturasındaki mal/hizmetin tamamı, iade istenilen dönemde ihraç edilen malın bünyesine girmedi ise (veya ihraç konusu edilmedi ise) bu durumda ihraç edilen malın bünyesine giren (veya ihraç konusu edilen) mal/hizmetin KDV'si yazılmalıdır.

Örnek : Yukarıdaki tablonun 9. Satırındaki 23.01.2011 Tarih ve A-6523 seri-sıra numaralı belge ile AKAY MAKİNE İMALİ İTH. İHR. LTD. ŞTİ'den alınan 100 Adet VAKUM SENSÖRÜ'nün 50 adedi (yani yarısı) 2011/Ocak döneminde ihraç edilen malın bünyesine girmiştir (ya da doğrudan ihraç edilmiştir.) Bu durumda 10 No'lu sütuna VAKUM SENSÖRÜ'nün 50 adedine ilişkin olan 9.000 TL KDV tutarı yazılmalıdır. (Bahse konu faturadaki toplam KDV 18.000 TL'dir. 50 adedine yani yarısına ilişkin KDV ise $18.000 / 2 = 9.000$ TL'dir.)

- **11 No'lu Sütun:** Bu sütuna satıcı yurtdışında veya serbest bölgede ise (yani alış ithalat ise) alışa ilişkin gümrük giriş beyannamesinin (GGB) tescil numarası yazılmalıdır. Yukarıdaki tablonun 2. Ve 3. Satırlarında bu durum gösterilmiştir. Alış ithalat değilse (yurtdışından ya da serbest bölgeden alış değilse), yurtiçinden alım yapıldı ise bu sütun boş bırakılır. Aynı şekilde yurtdışından bir hizmet alımı söz konusu ise (yani bir gümrük giriş beyannamesi yoksa) bu alan yine boş bırakılır. Mükelleflerin Yüklenilen KDV Listesi'ni belge bazında dökmeleri esastır. Mükellefler bütün belgelerin dökümünü yaptıktan sonra ihraç edilen malın bünyesine giren Amortisman Tabi İktisadi Kıymet (ATİK) KDV'si var ise bu tutarı da devam eden satıra “ATİK” açıklaması ile yazmalıdır. Bunun Gelir İda-

resi Başkanlığı ihraç edilen malın bünyesine giren genel yönetim gideri, pazarlama satış dağıtım gideri vb. gider KDV'si var ise bu tutarı da devam eden satıra "GİDER" açıklaması ile yazmalıdır. "ATİK" ve "GİDER" satırlarının doldurulduğu yukarıdaki tablonun 13. Ve 14. Satırlarında gösterilmiştir. Görüleceği üzere belgelerin dökümü sonrası izleyen satırın 7 No'lu Sütuna (Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı Sütununa) "ATİK" ifadesi yazılarak 10 No'lu sütuna ATİK dolayısıyla ihraç edilen malın bünyesine giren KDV tutarı yazılmıştır. Bunun Gelir İdaresi Başkanlığı ihraç edilen malın bünyesine giren genel yönetim gideri, pazarlama satış dağıtım gideri vb. gider KDV'si ise izleyen satırın 7 No'lu Sütununa "GİDER" ifadesi yazılarak 10 No'lu Sütuna ihraç edilen malın bünyesine giren gider KDV'si tutarı kaydedilmiştir.

- **12 No'lu Sütun:** Bu sütun, iade hakkı doğuran işlem türü ayrımı yapılmaksızın bir adet veya birden fazla iade hakkı doğuran işlem bulursa da doldurulmalıdır. Bu sütuna iade hakkı doğuran işlem türünün e-beyanamedeki kodu yazılır. İade hakkı doğuran işlem türlerinin kodları internet vergi dairesinden iade talebi girilirken açılan "KDV İADESİ TALEBİ GİRİŞİ" ekranında yer almaktadır.

Örnek: Korkmaz Makine Ltd.Şti.'nin 2011/Ocak döneminde iade hakkı doğuran işlemleri şu şekildedir;

İADE HAKKI DOĞURAN İŞLEMİN			
E- Beyanamedeki Kodu	Adı	Tutarı	Yüklenilen Vergi
301	Mal İhracı	250.000	21.000
308	Teşvikli yatırım mallarının teslimi	200.000	15.500
	TOPLAM		36.500

Bu durumda Korkmaz Makine Ltd. Şti. işlem türleri bazında iki ayrı yüklenilen KDV listesi hazırlanmalıdır. Bunlardan biri "Mal İhracı Yüklenilen KDV Listesi", diğeri ise "Teşvikli Yatırım Mallarının Teslimi Yüklenilen KDV Listesi"dir. Yüklenilen KDV listesine kaydedilen belgelerin her birinin karşısına hangi işlem türüne ilişkin olduğu kaydedilerek iki ayrı yüklenim listesi tek tablo haline getirilir ve internet vergi dairesinden elektronik ortamda gönderilir."

3.2- 60 No.lu KDV Sirkülerinde Getirilen Düzenleme

Tutar sınırlaması olmaksızın her bir belgenin yüklenilen KDV listesine ayrı ayrı alınması gerekliliğine ilişkin düzenlemeye 08/08/2011 tarihinde yayımlanan 60 no.lu KDV Sirküleri ile esneklik getirilmiştir. Buna göre perakende satış fişi veya yazar kasa fişinin Vergi Usul Kanununun 219'uncu maddesine göre kayıt edilmiş olması durumunda, her bir belgeye ait bilgilerin tek tek listeye alınması yerine, bu belgelerin kaydedildiği muhasebe fişi bilgilerinin girilmesi yeterli görülmüştür.⁸

60 no.lu KDV Sirkülerinin "**KDV İade Taleplerinde Bazı Belgelerin Elektronik Ortamda Alınması ve Değerlendirilmesi**" başlığını taşıyan 6.2. bölümünde konu ile ilgili aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

"...

(2) Bu listelere, fatura düzenleme limitinin altında kalsa dahi her bir belge ayrı ayrı kaydedilecektir. Ancak, Vergi Usul Kanununun 219 uncu maddesinde hükme bağlandığı üzere; muamelelere ilişkin belgelerin, muhasebe fişlerine kaydedilmesi ve defterlere kayıtların bu fişler üzerinden yapılması halinde, belgelerin fişlere kaydedilmesi, defterlere kaydedilmesi hükmündedir. Bu durumda, muhasebe fişlerinde yer alan belgelerin esas defterlere en geç 45 gün içinde işlenmesi gerekmektedir.

⁸ 60 No.lu KDV Sirküleri 6.2. Bölümü

Kayıtlarını muhasebe fişleri, primanota ve bordro Gelir İdaresi Başkanlığı yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde; yazar kasa ve perakende satış fişlerinin adı geçen vesikalar aracılığıyla yasal kayıtlara intikal ettirilmesi halinde; her bir yazar kasa veya perakende satış fişinin ayrı ayrı listelere girilmesi yerine bu belgelerin kaydedildiği muhasebe fişi (mahsup fişi), primanota ve bordro bilgilerinin girilmesi yeterlidir.”

GİB İnternet Vergi Dairesinde konu ile ilgili aşağıdaki açıklama yapılmıştır.

“Buna göre, muhasebe fişinin indirilecek KDV listesine kaydedilmesi sırasında “Satıcının Vergi Kimlik/TC Kimlik Numarası” sütununa “3333333333” şeklinde giriş yapılması gerekmektedir. Ayrıca, bu imkândan sadece muhasebe fişine kayıtlı yazar kasa veya perakende satış fişleri için yararlanılması gerekmekte olup bu şekilde listeye girişi yapılabilecek muhasebe fişlerine kayıtlı belgelerin toplam KDV’si, **indirilecek KDV listesinin toplam KDV tutarının % 5’ini aşamaz.** Diğer taraftan, muhasebe fişine kayıtlı olmayan yazar kasa veya perakende satış fişleri ile muhasebe fişine kayıtlı olsa dahi her bir faturanın had sınırı gözetilmeksizin ayrı ayrı girilmesi gerekmektedir.”

“Örnek: Yazar kasa ve perakende satış fişlerinin bu ihtiyarilikten faydalanarak indirilecek KDV listesine kaydedilmesine ilişkin örnek aşağıda yer almaktadır.

İNDİRİLECEK KDV LİSTESİ													
S.No	Alış Fat. Tarihi	Alış Fat. Serisi	Alış Fat. Sıra No'su	Satıcının Adı-Soyadı / Ünvanı	Satıcının Vergi Kimlik Numarası/TC Kimlik Numarası	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Cinsi	Alınan Mal ve/veya Hizmetin Miktarı	Alınan Mal ve/veya Hizmetin KDV Hariç Tutarı	KDV'si	GGB Tesal No'su (Alış İthalat İse	Belgenin İnd. Hakkının Kul. KDV Dönemi	İhracatına Araçlık Edilen Firmanın Vergi Kimlik Numarası /TC Kimlik Numarası	
1	02.01.2009	B	654233	ANT AMBALAJ TİC. A.S.	0021056315	AMBALAJ	40 ADET	3.000,00	540,00	096780001M202320			/X
2	08.01.2009	J	29998	CENTRAL ELECTRIC CO.	1111111111	TRAFİKO MALZEMESİ	4303 KG	32.360,91	5.824,96	007678071M540055			/X
3	09.01.2009		303455	POWER MACHINE CO.	1111111111	TRAFİKO MALZEMESİ	2910.88 KG	20.507,73	3.691,39				/X
4	09.01.2009	A	20096	BAŞKENT ELEKTRİK DAĞITIM A.S.	8790013112	ELEKTRİK	AYLIK	7.738,87	1.393,00				/X
5	10.01.2010		125	MUHASEBE FİŞİ (VEYA YEVMIYE / MAHSUP FİŞİ)	3333333333			520,00	75,00				
6	15.01.2009	A	456	ASIR ULAŞTIRMA NAK. A.S.	0521502500	SEHİR İÇİ NAKLIYE	8 SEFER	920,00	165,60				/X
7	21.01.2009	A	980701	BERRAK MAKİNA SAN. LTD.ŞTİ.	2502501200	TERMINAL	26 ADET	1.040,00	187,20				/X
8	21.01.2009	A	980713	BERRAK MAKİNA SAN. LTD.ŞTİ.	2502501200	SKONDER KUTU, KABLO, MAKİNE YAĞI	2 ADET, 15 METRE, 20 KG	1.190,00	214,20				/X
9	21.01.2009	B	41	ELEKTRO FER BİLG. LTD.ŞTİ.	6555212221	BAGLANTI PORTU, BMM KABLO, POSET	13 ADET, 12 METRE, 5 KG	412,37	74,23				/X
10	23.01.2009	A	6523	AKAY MAKİNE İMALI İTH. İHR. LTD. ŞTİ.	6652221036	VAKUM SENSÖRÜ	100 ADET	100.000,00	18.000,00				/X
11	23.01.2009	AS	989305	CEREN MAKİNA TİC. LTD. ŞTİ.	3253251230	KALIP	1 ADET	3.500,00	630,00				/X
12	24.01.2009	A	122	AYDEM BILLURİYE	25552122321	M. ESYA	12 ADET	50,00	9,00				/X
13	30.01.2009		147	MUHASEBE FİŞİ (VEYA YEVMIYE/ MAHSUP FİŞİ)	3333333333			355,00	32,00				/X
						TOPLAM		171.594,88	30.836,58				

Yukarıdaki listenin 5'inci ve 13'üncü satırlarında (yazar kasa ve perakende satış fişlerinin kaydedildiği) muhasebe fişinin indirilecek KDV listesine girişine ilişkin örnek yer almaktadır. Buna göre;

- **Alış Faturasının Tarihi** sütununa; muhasebe fişinin tarihi,
- **Alış Faturasının Sıra No'su** sütununa; muhasebe fişinin numarası,
- **Satıcının Adı-Soyadı/Ünvanı** sütununa; muhasebe fişi (veya yevmiye/mahsup fişi) vb,
- **Satıcının Vergi Kimlik Numarası/ TC Kimlik Numarası** sütununa; 3333333333,
- **Alınan Mal ve/veya Hizmetin KDV Hariç Tutarı** sütununa; yazar kasa ve perakende satış fişlerinin KDV hariç toplam tutarı,
- **Alınan Mal ve/veya Hizmetin KDV'si** sütununa; yazar kasa ve perakende satış fişlerinin KDV'lerinin toplam tutarı,

Yazılmalıdır.

Bu durumda Alınan Mal ve/veya Hizmetin Cinsi ve Miktarı sütunları boş bırakılabilir."

Yüklenilen KDV listesinin hazırlanması ile ilgili GİB İnternet Vergi Dairesinde yapılan açıklamalardan, her bir belgenin listeye ayrı ayrı alınmasının esas olduğu, ATİK ve GİDER açıklaması ile yapılan toplu kayıtlar için "İndirilecek KDV Listesinde" belge bazında giriş yapılması gerektiği, ancak perakende satış fişi veya yazar kasa fişi ile yapılan alımların muhasebe fişi ile kayıtlara alınması durumunda muhasebe fişi bilgilerinin listeye alınmasının yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Bu şekilde yapılan toplu girişlerin indirilecek KDV listesinin toplam KDV tutarının % 5'ini aşmaması, yalnızca yazarkasa fişi veya perakende satış fişinde muhasebe fişi ile kayıt yapılması durumunda bu usulün uygulanacağı göz ardı edilmemelidir. Uygulamada özel esas kapsamındaki mükelleflere ait faturaların da sistemin sorgulamasını engellemek amacı ile mükellef bilgisi olmadan listeye alındığı durumlar ile karşılaşılmaktadır. Ancak iade talep eden mükelleflerin muhasebe fişi ile yapılan kayıtlara ilişkin vergi idaresinin muhasebe fişi detayını sorgulama iradesini kullanabilecekleri hususunu dikkate almaları gerekmektedir.

4- YÜKLENİLEN KDV LİSTESİNİN SİSTEM TARAFINDAN SORGULANMASI

Yüklenilen KDV listesinin belge bazında hazırlanarak elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmesi ile, listede yer alan belgelere ait veriler KDV İADESİ KONTROL RAPORU ile **genel esaslar** ve özel esaslar bakımından analize tabi tutulmaktadır. Yukarıda yapılan açıklamalardan anlaşıldığı gibi bünyeye giren KDV ile ilgili her bir satırda (tablonun 5 no.lu sütununda) belge ile ilgili mükellefin vergi numarası bulunmaktadır. İthalatta ve tam tevkiyat kapsamındaki alışta 5 no.lu sütuna "11111111111" yazılmaktadır.

5. No.lu sütunda vergi numarası bulunması halinde, yüklenilen KDV yurt içinden alınan KDV li faturaya dayanıyor ise, ilgili mükellef (birinci alt mükellef) fatura beyan tutarlılığı ve özel esaslar, birinci alt mükellefin Ba bildiriminde yer alan alış yapılan mükellefler (2. alt mükellef) fatura beyan tutarlılığı yönünden analize tabi tutularak sonucu KDV İadesi Kontrol Raporunda olumlu veya olumsuz olarak yer almaktadır. İthalatta GGB tescil no.su 11 no.lu sütuna yazılacağından, GGB bilgileri ile ithalattan kaynaklanan yüklenilen KDV kontrol edilecek, tam tevkiyat kapsamında alışta ise sorgulama iade talep eden mükellefin 2. No.lu KDV beyanı ile yüklenilen KDV listesinde yer alan bilgiler üzerinden olacaktır.

Yüklenilen KDV listelerine, iade kapsamındaki işlemin bünyeye giren KDV sine ait aynı fatura bir çok defa alınabilmektedir. Yukarıda yer alan Yüklenilen KDV listesinde görüldüğü gibi, listede 9 no.lu sütunda “alış faturasının KDV si”, 10 no.lu sütunda ise “bünyeye giren mal veya hizmetin KDV si” bulunmaktadır. Ancak sistem faturadaki toplam KDV'nin aşılip aşılmadığını sorgulamakta, toplam KDV aşıldığında olumsuz sonuç vermektedir. **(GEK 09: Yüklenilen KDV Listeleri Mükerrer Fatura Kontrolü)**⁹

Sistem ayrıca satış faturası listesindeki son fatura tarihidен sonraki bir tarih ile yüklenilen KDV listesine alınan fatura için olumsuz sonuç vermektedir. **Örneğin** 2014/1. Dönem ihracat istisnası ile ilgili satış faturası listesinde son ihracat faturası tarihi 25.01.2014 tarihi olduğunda, bu tarihten sonraki bir tarih ile yüklenilen KDV listesinde bulunan faturalar için açıklama istenmektedir. Uygulamada alış veya maliyet faturasının ihracat fatura tarihinden sonra olması durumu ile sık karşılaşılmamakla birlikte, geç gelen gümrük masrafları faturaları nedeni ile “**GEK 07: Yüklenilen KDV Listelerindeki Faturaların Tarih Kontrolü**” segmenti olumsuz sonuç vererek iade sürecini etkilemektedir.

Yüklenilen KDV listesi ile ilgili olarak sistemin kontrol ettiği bir başka konu ise liste beyan tutarlılığıdır. İade talep edilen dönem KDV beyanında yer alan “Yüklenilen KDV” tutarı ile, Yüklenilen KDV listesindeki bünyeye giren toplam KDV tutarının aynı olup olmadığı kontrol edilmektedir. **(GEK 11: Yüklenilen KDV Listesi ile Beyan Edilen Yüklenilen KDV Kontrolü)**

Bununla birlikte internette yer alan örnek listede (13 ve 14. satırda) ATİK ve GİDER ile ilgili belge bilgileri yer almadan yalnız toplam KDV bulunduğundan, uygulamada bu şekilde yapılan girişlere ait sistem sorgulama yapamamaktadır. Bu şekildeki kayıtlarda sorgulama yapılabilmesi için belge detaylarının indirilecek KDV listesinde yer alması gereklidir.

5- SONUÇ

Katma Değer Vergisi İade İşlemleri 2010 yılı 4. aydan itibaren, iade talep eden mükelleflerin elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına gönderdikleri listelerin, sistem tarafından diğer veriler ile analiz edilmesi sonucunda oluşturulan **Katma Değer Vergisi İadesi Kontrol Raporuna** göre gerçekleştirilmektedir. İadesi istenen KDV, belge bazında listelenerek Yüklenilen KDV listesi adı ile sisteme girilmektedir. Yüklenilen KDV listesinin oluşturulmasında içerik ve şekil olarak dikkate alınması gereken konular ile, liste ile ilgili sistem tarafından yapılan sorgulamalar bu makalede ele alınmıştır. Katma Değer vergisi iadesinde temel prensip indirim ile giderilmemiş bünyeye giren KDV nin iadesi olmaktadır.

KAYNAKÇA

- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- KDV Kanunu 11, 13, 14 ve 15. maddeleri ile ilgili yürürlükte olan KDV tebliğleri ile 119 no.lu KDV tebliği
- 53 ve 60 no.lu KDV Sirküleri
- www.gib.gov.tr
- MAÇ Mehmet (YMM) , KDV-5 (e- Kitap)

⁹ GİB- KDV İadesi Risk Analiz Raporu Kılavuzu. (5.7.2013 Güncelleme)